

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่แท้จริง และดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยและประเทศคู่ค้าสำคัญ 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน สหราชอาณาจักรและประเทศสหรัฐอเมริกา ว่าส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยอย่างไร โดยได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยกับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของไทย และประเทศคู่ค้าที่ได้กล่าวเอาไว้ข้างต้น และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง โดยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงทำการศึกษาเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์และพยากรณ์ความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยได้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปปรับใช้ในการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ด้วยเทคนิควิธี Cointegration และ ECM (Error Correction Model) ตามกระบวนการ ARDL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์และพิจารณาผลกระทบที่มีต่อการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของไทย

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยกับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง พบว่าในขั้นตอนแรกเป็นการพิจารณาด้วยเทคนิคตามกระบวนการ ARDL เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในระยะยาวหรือทดสอบการมี Cointegration กันของตัวแปรที่ต้องการศึกษา โดยมีการทดสอบสมมติฐานว่าแบบจำลองที่เราทำการศึกษามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จากการประยุกต์ใช้ค่า F-Statistic ในกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีน กรณีศึกษา

ประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร และกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ผลจากการศึกษาพบว่า ค่าที่ได้มีความไหวตัวค่อนข้างสูง จึงได้นำไปสู่การพิจารณาในขั้นตอนต่อไป

สำหรับขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดสอบการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะสั้น โดยใช้การทดสอบ Cointegration โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ Error Correction (EC_{t-1}) พบว่า กรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีน ค่า EC_{t-1} มีนัยสำคัญทางสถิติ (ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01) และมีค่าเท่ากับ -1.0835 แม้จะไม่ตกอยู่ในช่วงที่มีการคาดการณ์ไว้ตามทฤษฎี ($-1 < EC_{t-1} < 0$) แต่ค่าที่ได้นั้นก็มีความหมายเป็นลบและมีค่าใกล้เคียงกับที่คาดการณ์ไว้คือ -1.0835 จึงสามารถอธิบายได้ว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่เบี่ยงเบนออกจากดุลยภาพในระยะสั้นจะมีการปรับตัวกลับเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาว กรณีศึกษาประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร ค่า EC_{t-1} มีค่าเท่ากับ -0.89344 และกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ค่า EC_{t-1} มีค่าเท่ากับ -0.45203 ซึ่งสอดคล้องกับที่คาดการณ์ไว้ ($-1 < EC_{t-1} < 0$) และมีนัยสำคัญทางสถิติ (ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01) หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่เบี่ยงเบนออกจากดุลยภาพจะมีการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาว และกรณีศึกษาประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร ค่าความคลาดเคลื่อนที่เบี่ยงเบนออกจากดุลยภาพจะมีการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวได้เร็วกว่ากรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา และเพื่อที่จะดูความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยกับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีน และกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีความสัมพันธ์กันของตัวแปรที่ศึกษา ส่วนกรณีประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กันของมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ กับตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของสหราชอาณาจักร และตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิง

ส่วนผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยกับตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยคู่ค้า ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินที่เราศึกษา เพื่อที่จะวิเคราะห์ดุลยภาพในระยะยาวได้ผลดังนี้

บทบาทของดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยคู่ค้าที่มีต่อมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของไทย กรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีนพบว่า การเปลี่ยนแปลงของดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของจีนส่งผลในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของไทยและ

ผลไม้และผลิตภัณฑ์ของไทยและอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างเงินบาทต่อสกุลเงินดอลลาร์
สหรัฐ ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย

สามารถสรุปผลได้ดังนี้กรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีน กรณีศึกษาประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร และกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศคู่ค้า ส่งผลในทิศทางเดียวกันต่อมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยพิจารณาตัวแปรดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยพบว่ามีกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีน กรณีศึกษาประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ส่วนกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ส่งผลในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยพิจารณาตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงของเงินบาทต่อสกุลเงินที่เราศึกษา ในกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีน ส่งผลในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย แต่ในกรณีศึกษาประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร และกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกาส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามต่อมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย

อนาคตของการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ของไทย

ประเทศไทยเรียกได้ว่าเป็นแหล่งผลิตและส่งออกผลไม้เขตร้อนที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงไปทั่วโลก ปัจจุบันประเทศไทยได้ส่งออกผักและผลไม้เขตร้อนจำนวนมากไปยังประเทศต่างๆ เช่น ประเทศในกลุ่มอียู จีน ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น จากข้อมูลในบทที่ 1 สถิติมูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์ จะเห็นว่าแนวโน้มของการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น แต่ในปัจจุบันประเทศคู่ค้าต่างมีมาตรการในการนำเข้าสินค้าจำพวกผักและผลไม้ โดยให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยของอาหาร (Food safety) เป็นอย่างมาก เช่น อียูได้ออกระเบียบล่าสุด เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค โดยกำหนดค่าระดับการใช้สารเคมีฆ่าแมลงตกค้างสูงสุดในผักและผลไม้ให้ต่ำที่สุดเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคและห้ามการใช้สารเคมีฆ่าแมลงบางตัว กฎระเบียบการควบคุมระดับสารตกค้างยาฆ่าแมลงในผักและผลไม้มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2551 มีจุดมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคและตรวจสอบสุขอนามัยของผักและผลไม้ที่นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอียูเอง รวมถึงการนำเข้าจากทั่วโลก นอกจากนี้มาตรการใหม่ยังช่วยให้การค้าขายระหว่างอียูกับประเทศคู่ค้าทั่วโลกเป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น เพราะก่อนหน้านี้ไทยต้องเผชิญกับปัญหาระดับสารตกค้างยาฆ่าแมลงสูงสุดที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศในกลุ่มอียู ทำให้เกิดความสับสนอย่างมาก เนื่องจากเกษตรกร ผู้ผลิตและผู้ส่งออกไม่ทราบว่าควรจะใช้และปฏิบัติตามค่าระดับสารตกค้างยาฆ่าแมลงของประเทศสมาชิกประเทศใด ดังนั้นมาตรการใหม่นี้จะช่วยให้การ

ส่งออกผักและผลไม้ของไทยไปสู่ตลาดอียูมีความสะดวกและสินค้ามีความปลอดภัยมากขึ้น โดยอียู จะกำหนดค่าระดับสารตกค้างยาฆ่าแมลงให้ต่ำที่สุด(Maximum Residue Levels)เพื่อคุ้มครอง สุขภาพของผู้บริโภคแต่ยังมีประสิทธิภาพในการป้องกันแมลงและศัตรูพืช โดยกำหนดค่าทั่วไปอยู่ที่ 0.01 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมสำหรับยาฆ่าแมลงที่มีแนวโน้มความเสี่ยงต่อผู้บริโภคและสำหรับยาฆ่า แมลงที่ยังไม่เคยกำหนดค่าจะถูกกำหนดค่าทั่วไปอยู่ที่ 0.01 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมด้วยเช่นกัน ตัวอย่างยาฆ่าแมลงที่ถูกห้ามใช้และพบบ่อยในสินค้าผักและผลไม้ที่ส่งออกไปสหภาพยุโรปได้แก่ EPN, Dicrotophos and Omethoate และตัวอย่างยาฆ่าแมลงที่ใช้เกินระดับค่าที่ควบคุมไว้และพบ บ่อยในสินค้าจำพวกผักผลไม้ได้แก่ Cypermethrin, Carbofuran, Carbendazim, Chlorpyrifos, Ethion and Metalazyl นอกจากนี้ตลาดสินค้าผลไม้ที่สำคัญ เช่น ประเทศจีนก็ยังมีแนวโน้มการส่งออกที่ดี โดยเฉพาะทุเรียน ตลาดจีนมีความต้องการมาก ปัจจุบันไทยส่งออกทุเรียนไปจีนผ่านมณฑลกว่างตุง เป็นส่วนใหญ่ เพราะอัตราภาษีนำเข้าที่ด่านมณฑลกว่างตุงกับฮ่องกง เป็นร้อยละ 0 ขณะที่เมืองอื่นๆ ยังไม่ได้เข้าถึงเพราะยังมีการเก็บภาษีนำเข้า ทั้งที่มีการเปิดเสรีตามข้อตกลงเขตการค้าเสรี (เอฟทีเอ) ภายใต้กรอบอาเซียน-จีนก็ตาม ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่รัฐบาลของไทยควรจะทำให้ความสำคัญคือ การให้ ความรู้กับเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ส่งออกและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีการ จัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงาน ต่างๆ ในการจัดอบรมสัมมนาเพื่อแจ้งกฎระเบียบให้ทราบ โดยทั่วกันและถือปฏิบัติตามอย่าง เกร่งกรี้ด นอกจากนั้นควรสนับสนุนการวิจัยพัฒนา ส่งเสริมเกษตรกรผลิตผลไม้ส่งออกไม่ให้ออก กระจุกตัวในช่วงเวลาเดียวกัน พัฒนาสายพันธุ์ผลไม้ให้ตรงกับความต้องการของตลาดมากขึ้น เพราะปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการที่ผลไม้ส่งออกผลผลิตจำนวนมากในช่วงเวลาเดียวกัน ทำให้ผู้ซื้อกด ราคาสินค้าลงได้ สำหรับปัญหาที่เกษตรกรไทยจะต้องเผชิญอีกประเด็น คือ การเปิดเสรีภายใต้ ข้อตกลงอาเซียน ซึ่งจะลดภาษีนำเข้าเหลือ 0% ส่งผลให้ผลไม้จากอาเซียนเข้ามาแข่งขันกับผลไม้ ไทยมากขึ้น ดังนั้น ภาครัฐควรจะต้องเข้ามาดูแลเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยสินค้า โดยเฉพาะ มาตรฐานสุขอนามัย (Sanitary Phyto Standard) ที่จะต้องทำทั้งมาตรฐานในประเทศ และมาตรฐาน สินค้านำเข้าเพื่อให้สินค้าของไทยสามารถแข่งขันกับสินค้าในตลาดโลกได้มากขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัดทางด้านเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ นำมาใช้ในการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามรูปแบบโมเดลแรกที่ต้องการศึกษา คือ ตามรูปแบบโมเดล แรกที่ต้องการศึกษาจะใช้ข้อมูลสถิติรายเดือนในการวิเคราะห์ และมีการกำหนดตัวแปรรายได้ ประชาชาติที่แท้จริงของไทยและประเทศคู่ค้า และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ แต่ จากการค้นคว้าข้อมูลของประเทศไทยและประเทศคู่ค้าหลายๆประเทศ ตัวแปรรายได้ประชาชาติที่

แท้จริงจะมีการจัดเก็บเป็นรายไตรมาส และรายปีเท่านั้น จึงจำเป็นต้องใช้ตัวแปรดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมมาใช้ในการวิเคราะห์แทนตัวแปรรายได้ประชาชาติที่แท้จริง ซึ่งอาจทำให้ผลการทดสอบที่ออกมาไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดไว้เท่าที่ควร และข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาจะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้หรือไม่ อีกทั้งควรจะทำการศึกษาประเทศคู่ค้าหลายๆประเทศ ที่มีหน่วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องการหาข้อมูลของตัวแปรบางตัว ที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้ จึงจำเป็นต้องมีการเลือกข้อมูลของประเทศคู่ค้าที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด นอกจากนั้นในการเลือกรูปแบบของฟังก์ชัน (functional form) ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลก็มีความสำคัญต่อผลการศึกษาที่ได้ ควรจะมีการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในรูปของสัดส่วน (ratio) หรือดัชนีเปรียบเทียบของแต่ละประเทศ เช่น มีการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการกรณีศึกษาประเทศไทยกับประเทศจีนต่อกรณีศึกษาประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรว่า กรณีใดมีค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ดีกว่ากัน เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์และทำความเข้าใจ

นอกจากนั้นในการศึกษาเรื่องนี้ในครั้งต่อไปเพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่มีความถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น สามารถนำวิธีการทางเศรษฐมิติอื่น ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์เพิ่มเติมได้ หรืออาจจะมีการเพิ่มระยะเวลาของข้อมูลที่ต้องการศึกษาให้กว้างมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดอันเกิดจากข้อจำกัดด้านระยะเวลาของข้อมูล